Opłata poczt. uiszczona gotówką | Tarnów, dnia 2 grudnia 1938 r. | Cena egzemplarza 15 gr

PRENUMERATA
kosztuje z dostawą w miejscu:

miesięcznie	—.70
kwartalnie	2.—
półrocznie	4.—
rocznie	8.—

Prenumerata zamiejscowa:

miesięcznie	—.90
kwartalnie	2.50
półrocznie	5.—
rocznie	10.—

HASŁO

OGŁOSZENIA

Strona	350- zł.
1/2 strony	175.- „
1/4 „	90.- „
1/8 „	45.- „
1/16 „	30.- „
1/32 „	15.- „

... 100 % drożej
w tekście 50 % drożej
Drobne za słowo 30 groszy

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim

Naczelny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 12—14 i od 17—18 codziennie, ul. Zielona 22 (parter). — P.K.O. Kraków Nr. 406.862.

Nr. 37 | Adres Redakcji i Administracji: Zielona 22 (parter) | Rok XIII

Zbliżają się wybory samorządowe.

Zbliża się okres wyborów do samorządu terytorialnego. W grudniu zostaną wybrane rady miejskie w stolicy i szeregu miast, w grudniu i w styczniu dokonane zostaną wybory do rad gromadzkich w województwie łódzkim. Po czym przyjdzie kolej na wybory do rad gromadzkich, gminnych, miejskich i powiatowych na obszarze całego Państwa.

Jakie jest zadanie samorządu terytorialnego i czego mieszkaniec wsi, osiedla fabrycznego, miasteczka i wielkiego miasta oczekuje od swej rady gromadzkiej, gminnej, miejskiej i powiatowej — to już dziś w świadomości społeczeństwa rzecz bezsporna. W odczuwaniu obywatela Rada miejska i jej kierownicy — sołtys, wójt, burmistrz, prezydent — mają przede wszystkim realizować regionalne potrzeby społeczne, gospodarcze i oświatowe. Wieś i miasto chcą mieć rządnych i oszczędnych, mądrych i przewidujących gospodarzy. Działania rady gromadzkiej i sołtysa, że wzrok skierujemy na najniższą komórkę samorządową— a też i działania wszystkich wyższych szczebli w herarchii samorządu, mierzy obywatel przede wszystkim tą samą miarą, którą stosuje we własnym swym gospodarstwie. Dobrze jest, gdy „rozchód żyje w zgodzie z przychodem“, gdy gospodarstwo rozwija się planowo — źle jest, gdy prowadzi się gospodarkę lekkomyślną, deficytową, tonącą w długach, gdy zaniedbuje się czynności niezbędnych dla rozwoju gospodarczego.

Dlatego też mieszkaniec wsi i miasta ocenia swój samorząd przede wszystkim wedle realnych osiągnięć, dokonanych przez Radę i jej kierowników. Mówi, że rada gromadzka i sołtys dobrze się nadały, bo np. zbudowano drogę, przerzucono nad potokiem most i td. Mówi, że rada gminna i wójt dobrze się spisali, bo zdołali wybudować gmach szkolny i zorganizować straż pożarną. Mówi, że rada miejska i prezydent dobrze spełnili swe zadanie, bo zbudowali przewody kanalizacyjne i wodociągowe, dali miastu rzeźnię, targowisko i td.

Oczywiście uświadomiony obywatel, domagając się od swego samorządu przede wszystkim uwzględnienia regionalnych potrzeb gospodarczych i społecznych, kulturalnych i oświatowych — wiąże ściśle te najistotniejsze zadania samorządu z całokształtem spraw państwowych i narodowych. Ma on głębokie zrozumienie dla związku, jaki istnieje między rządną i mądrą gospodarką lokalną, a interesem ogółu, interesem państwa i narodu. Wie, że im większy rozwój i rozmach pracy samorządowej, tym większa korzyść dla idei obrony państwa, tym większe możliwości dla „wyjścia z prymitywu“ których tyle pozostawiły nam czasy minione.

Ale — jak już powyżej stwierdziliśmy — punkt ciężkości pracy samorządowej tkwi w regionaliźmie, w lokalnych potrzebach i one też stanowią kryterium „dobrego“ i „złego“ samorządu

Toteż zawsze i wszędzie krytyczny stosunek mieszkańca wsi i miasta do lokalnych władz samorządowych układa się na specjalnej płaszczyźnie. Jednym będzie się podobała praca

rady gminnej i wójta na odcinku n. p. drogowym, drudzy uznają ją za niewystarczającą. Jedni pochwalą akcję rady miejskiej, burmistrza i zarządu miasta za „wywalczenie" nowoczesnej rzeźni, drudzy będą krytykować brak odpowiedniej ilości gmachów szkolnych w mieście.

Z tego też wynika i specjalny stosunek do „rządów" burmistrzowskich czy wójtowskich, do magistratu czy rady gminnej. I z tego też wypływa sui generis „opozycja" w gminie czy mieście, chęć zmiany na stanowiskach radnych czy kierowników rady, pragnienie wybrania takich, którzy by jeszcze lepiej gospodarowali, bardziej sprężyście, bardziej oszczędnie, bardziej skutecznie.

Taka „opozycja" bo.. targowisko, wodociągi, gmach szkolny, straż pożarna, kiepski dojazd do dwrca kolejowego i t. d. — jest rzeczą normalną, stanowi ona wyraz potrzeb mieszkańców wsi i miast, a zmierza do tego, by samorząd lokalny oparł się na najmocniejszych podstawach, na doborze ludzi najodpowiedniejszych.

Ale to wszystko, cały ten zasięg najistotniejszych zadań i celów samorządu terytorialnego, nie może stanowić i decydować o postawie politycznej w naszym życiu politycznym.

Byłoby to zupełne pomieszanie pojęć.

Bo o tej postawie politycznej społeczeństwa w stosunku do naszego życia publicznego stanowić i decydować muszą inne zgoła kryteria i przy zupełnie innych okazjach mają się ujawniać.

Do tego właśnie, by ujawnić tę podstawę publiczną społeczeństwa, służyły ostatatnie wybory parlamentarne.

Znamy ich wynik i zdajemy sobie dobrze sprawę z wymowy tego wyniku. Zdecydowana większość społeczeństwa wypowiedziała się za tym kierunkiem, który reprezentuje Obóz Zjednoczenia.

I ten fakt musi dla ukształtowania się naszych wewnętrzno-politycznych stosunków, dla linii kierunkowych naszej polityki w ogóle — a więc i na wewnątrz i na zewnątrz — mieć swe naturalne konsekwencje.

Zbliżający się okres wyporów samorządowych natomiast musi być wypełniony zgoła inną treścią i zaspokoić potrzeby na zupełnie innym odcinku pracy zbiorowej. Ma wyłonić w całym kraju taką organizaję samorządową, by sprostać mogła swym istotnym zadaniom: społecznym, gospodarczym i oświatowym — zgodnie z regionalnymi potrzebami mieszkańców wsi i miast, a zarazem zgodnie z ogólnymi potrzebami Państwa i narodu.

Nowy prezes Kahału.

Urząd Woj. w Krakowie zatwierdził wybór dr A. Chometa na przewodniczącego Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Tarnowie.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Dnia 26 bm. odbyło się pod przewodnictwem p. prezydenta dr M. Brodzińskiego Posiedzenie Rady, na którym uchwalono budowę 2-u piętrowego domu czynszowego na ul. Dwernickiego. (Budowę już rozpoczęto). Uchwalono zakupić od S. Wróblewskiego parcelę za cenę 16 tys. złotych. Dalej uchwalono oddać wykonanie planów urbanistycznych Tarnowa pp. Reńskiemu, Nowakowskiemu i Nielsonowi za cenę 33 tysięcy zł.

Długą dyskusję wywołała sprawa tramwaju miejskieyo, co do którego Zarząd miasta wystąpił z wnioskiem o zlikwidowanie, a to dlatego, że z jednej strony tramwaj jest wybitnie deficytowy, z drugiej pozostawienie tramwaju narazi miasto na olbrzymie wydatki, wobec nakazu Województwa przebudowy nawierzchni na ul. Lwowskiej.

Nowy tor na tej ulicy kosztowałby około 130.000 zł. Zarząd miasta przytępuje z wnioskiem, aby w miejscu tramwajów zakupić autobusy.

Wniosek ten wywołał ożywioną dyskusję w której brali udział: ks. poseł dr Lubelski, Szadziński, Oleksy, prof. Ciołkosz i Hutter.

Większa część mowców stawało — w obronie tramwajów nie podając jednak źródeł, z których możnaby pokryć koszta dalszej frekwencji tramwaju. Sprawę odroczono. Poczem wybrano komisję rewizyjną Kom. Kasy Oszczędności.

Naokoło spraw miasta.

Przed tygodniem rozpoczęto budowę nowego domu mieszkalnego T. O. R Fundamenty zostały już wykopane, piwnice wymurowane obecnie ciągnie się budowę pod parter. — Jeśli pogoda dopisze parter za jakie 2 tygodnie zostanie podciągnięty. Budowę prowadzi budowniczy Marian Skoczek.

Budowa kolektora na ul. Mościckiego, Krakowskiej. Ujejskiego, i Skorupki długości 3 i pół kilometra jest już prawie ukończona. To jest w wyznaczonym terminie mimo znacznego zwiększenia prac, firma katowicka inż. Godzickiego wywiązała się z zadania.

Wspaniała nawierzchnia, którą buduje na ul. Mościckiego firma Bronikowski-Okoń jest już prawie na całej przestrzeni wyłożona. Firma ta przeprowadza również prace przy układaniu kanałów na ul. Krasińskiego.

Budynek Elektrowni miejskiej będzie przebudowany i tam zostaną przeniesione biura i warstaty przedsiębiotstw miejskich.

Wybory do Rady Miejskiej.

Jak się dowiadujemy wybory do Rady miejskiej mają się odbyć w drugiej połowie stycznia.

Budowa łaźni.

Jak się dowiadujemy bawił p. prezydent dr Brodziński w Warszawie, gdzie między innymi sprawami inteweniował w Min. Opieki Społecznej w sprawie subwencji na budowę tak koniecznej łaźni w Tarnowie. Z powodu pewnych zastrzeżeń Ministerstwa co do planów łaźni, sprawa została nieco odroczona.

Pomoc Zimowa.

Dnia 18 XI 1938 odbyło się w Tarnowie w sali posiedzeń Rady Powiatowej pierwsze posiedzenie organizacyjne Pow. Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym.

Posiedzenie zagaił p. Starosta Syska, który dziękując obecnym za przybycie stwierdził równocześnie, że ilość obecnych na sali jest dowodem zrozumienia przez społeczeństwo tarnowskie potrzeby pomocy zimowej bezrobotnym, dalej zaznaczył p, Starosta, że skład Komitetu od 2-ch lat prawie się nie zmienił a wyniki pracy Komitetu były zadawalniające.

Zakreślone sobie ramy całokształtu prac zorganizowania pomocy zimowej Komitet wypełnił z nadwyżką a pracę swą skończył z przeświadczeniem, że dobrze wykonał swój obowiązek w stosunku do bezrobotnych.

W ubiegłym roku wydano na pomoc dorosłym 117.554 zł. 86 gr. i na pomoc dzieciom 47.995 zł. 93 gr. Dokładne sprawozdanie prac podaliśmy już w czerwcu b. r.

O ile chodzi o przewidywania, jak będzie wyglądał budżet w roku bieżącym, trzeba najpierw ustalić jaka przypuszczalnie liczba bezrobotnych będzie korzystała z pomocy Komitetu. Ze stanu zatrudnienia należy wywnioskować, że bez zasiłków ustawowych znajdzie się większa liczba bezrobotnych niż w roku ubiegłym a ponadto Komitet ma zamiar objąć akcją również bezrobotnych zamieszkałych w gminach podmiejskich. Na tej podstawie przyjmuje, że około 1000 rodzin trzeba będzie objąć akcją. Na ten cel trzeba będzie 100 tysięcy złotych.

Według dyspozycji Komitetu Naczelnego będzie obowiązywała zasada odpracowania, względnie zapracowania na pomoc, jeżeli zaś chodzi o pomoc dzieciom, to Komitet Pomocy Zimowej nie będzie zajmował się dziećmi, lecz czynić to będą Miejscowe względnie Powiatowe Komit. Pomocy Dzieciom, które odpowiednie kwoty na ten cel otrzymają z Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Dzieciom.

W każdym jednak razie na pomoc dzieciom potrzeba około 50 tys. złotych

Razem więc na pomoc zimową w roku bieżącym potrzebna jest kwota 150 tysięcy złotych i tę kwotę z terenu powiatu tarnowskiego Komitet powinien starać się osiągnąć.

W dyskusji zabierali głos p. p. prof. Ciołkosz, Hutter, którzy poruszyli sprawę ustawowego opodatkowania osób fizycznych i prawnych na cele pomocy zimowej, kwestię zatrudnienia robotników do czasu uzyskania przez nich prawa do zasiłków ustawowych oraz Ks. poseł Lubelski, Dyr. Dygat i inni, którzy poruszyli przedewszystkiem sprawę pomocy dzieciom i przekazywania kwot wpłaconych przez płatników na pomoc zimową bezpośrednie do Wojew. Komitetu Pomocy Zimowej.

Po dyskusji wybrano wydział wykonawczy, komisję rewizyjną i Kier. sekcji.

Do Komitetu wykonawczego weszli:

Mieczysław Syska, Starosta - Ks. Roman Sanguszko - płk. Matuszek - Prez. Brodziński - Mgr Wankiewicz, płk. Kwapniewski - Mgr. Kołodziej - Ks. prałat Bochenek - Ks. Sup. Szymański Prok. Wrzeszcz, Insp. Tomaszkiewicz - Inż. Sajewicz Dyr. Krzanowski - Dyr. Schally - Dr Kossobudzki Jedigaroff - Dygat - Dyrlaga - Ks. Walenty Mróz - Adam Ciołkosz - Ks. Pękala - Rosieńska - Schab - Hutter - Kaczorowski Aleksander - Dr Menderer Mieczysław - Dr Chomet - Grzebieluch - Szadziński - Mgr. Spielman.

Do Komisji Rewizyjnej weszli:

Przewodn. Prezes Syrowy Stan. - Ks. poseł prałat Lubelski - Mgr Partyka - Prof. Ciołkosz - poseł inż. Hüpsch - Inspektor Pracy. -

Kierownikami Sekcji wybrano:

Finansowej - Naczalnik Ażgirej, Rozdzielczej - Dyr. Teodor Szypuła, Propagandowej - Mgr. Pluta Karol, Imprezowej - Naczelnik Inż. Fiszer. Pomocy lekarskiej - Dr Fürbek, Pomocy dzieciom i młodzieży - Dr Goździewski Stanisław, zatrudnienia - Inż. Groch, odbiorczej - ławnik Komusiński, odwoławczej - Mgr Kołodziej, oświatowej - Insp. Tomaszkiewicz.

Nadmienić należy, że Kieronicy sekcji, oraz komisji rewizyjnej wchodzą w skład Komitetu Wykonawczego

Ks. poseł Lubelski, wyrażając p. Staroście gorące podziękowania za dotychczasową pracę w Komitecie dał wyraz nadziei, że Pan Starosta Syska i obecnie przyjmie godność Przewodniczącego Komitetu.

Wniosek Ks. Lubelskiego przyjęto oklaskami

Dnia 25 bm. odbyło się pod przewodnictwem Pana Starosty Syski posiedzenie Wydziału Wykonawczego Powiatowego Komitetu Pomocy Zimowej w Tarnowie, na którym wybrano Prezydium.

Wybranymi zostali przez aklamację:

1) I. Wiceprezes Dr Mieczysław Brodziński prezydent miasta Tarnowa. 2) II. Wiceprezes mgr. Tadeusz Kołodziej wiceprezydent m. Tarnowa. 3) Sekretarz mgr. Dyrlaga Marian Naczelnik Wydziału Op. Społ. Zarządu Miasta. 4) Zastępca sekretarza: Wróbel Stefan. 5) Skarbnik; Krzanowski Karol, Dyrektor K. K. O. 6) Zastępca Skarbnika; mgr. Wiśniowski Franciszek, urzędnik K. K. O.

Po wyborze Pan Starosta podał do wiadomości zebranym postanowienia instrukcji Naczelnego i Wojewódzkiego Komitetu w sprawie kwalifikowania bezrobotnych do świadczeń pomocy zimowej, zasady pomocy zimowej, i wymiaru poboru i kontroli świadczeń pieniężnych, oraz normy świadczeń na pomoc zimową bezrobotnym.

Następnie Przewodniczący Sekcji składali sprawozdania; Sekcja finansowa p. Naczelnik Ażgirej zakomunikował, że w czasie od 1-go listopada 1938 do 25 listopada br. wpłynęło 873 zł. 17 gr. (Raut bez Rautu i zbiórka wśród członków Rady Miejskiej). Zebranie tej kwoty jest zasługą Pana Prezydenta Brodzińskiego. Sekcja przystąpiła do sporządzeń księgi biercze oraz wysłała 456 wezwań do pracsdawców.

Sprawozdania złożyli również p. dyr. Szypuła, inż. Fiszer, dr Fürbek, dr Goździewski, ks. Mróz, inż. Groch, mgr. Pluta, insp. Tomaszkiewicz i radny Komusiński. Na podkreślenie zasługuje projektowanie urządzenia kursów dokształcających dla robotników. W kursach tych będą mogli wziąść udział również robotnicy niezarejestrowani w Komitecie Pomocy Zimowej.

Z Brzeska.

W ubiegłą niedzielę gromada Borzęcin w powieciecie brzeskim obchodziła piękną uroczystość poświęcenia sztandaru Koła Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża. Poświęcenia sztandaru dokonał miejscowy proboszcz ks. Kan. Łącki, po uroczystym nabożeństwie i kazaniu okolicznościowym. Następnie odbył się akt wręczenia sztandaru prezesce Koła, przez przewodniczącego Komisji Oddziałowej Kół Młodzieży P. C. K. p. dyr. Stanisława Nowaka, który podkreślił owocną pracę Koła Młodz. P. C. K. w Borzęcinie i wezwał Młodzież do dalszej wytężonej pracy dla dobra bliźnich i Ojczyzny.

Na zakończenie Młodzież szkolna odbyła defiladę, którą odebrał starosta pow. Mgr Michał Füller wraz z delegatami powiat. Zarządu P. C. K. Dr M. Kossowskim, Stanisławem Nowakiem i E. Sobolewskim. Po defiladzie odbyła się w pięknej sali domu katolickiego akademia z występem scenicznym Młodzieży czerwonokrzyskiej.

Uroczystość ta przyczyniła się znacznie do ugruntowania współpracy starszego Społeczeństwa z Młodzieżą szkolną nad podniesieniem kultury i higieny wsi.

W dniu święta 20-lecia Niepodległości zostali odznaczeni w powiecie brzeskim za zasługi poniesione dla dobra Państwa Polskiego:

a) Złotym Krzyżem Zasługi:
Götz-Okocimska Zofia, Okocim - Dr Brzeski Jan Władysław, Brzesko - Ks. Łącki Franciszek, Borzęcin - Ks. Sierosławski Franciszek, Wojnicz - prof. Zajączkowski Witold, Brzesko.

b) Srebrnym Krzyżem Zasługi
Chrapusta Michał, Wojnicz - Góra Wojciech, Brzesko - Kosiński Kazimierz, Brzesko - Dr Kossowski Mieczysław, Brzesko - Łucarz Józef, Bielcza - Mrowcowa Zofia, Brzesko - Pietrusińska Maria, Brzesko - Stus Józef, Okocim - Soja Franciszek, Brzesko poraz drugi.

c) Brązowym Krzyżem Zasługi
Bucki Stanisław, Bogumiłowice - Bryg Wincenty, Słotwina - Ćwik Walenty, Szczurowa - Firlet Feliks, Brzesko - Gdowski Aleksander, Brzesko - Książek Jan, Wokowice - Kucia Józef, Jadowniki - Nieć Jan, Czchów - Pabian Walenty, Biadoliny szlaczeckie - Piechowicz Piotr, Porąbka iwkowska - Racibor Tomasz, Biadoliny radłowskie - Seruga Tomasz, Jadowniki - Stawarz Walenty, Bogumiłowice - Szebesta Maria, Radłów - Turski Benedykt, Bogumiłowice.

Pozatym w roku 1938 zostało w powiecie brzeskim odznaczonych kilkadziesiąt innych osób za zasługi położone na polu pracy społecznej i zawodowej.

W sumie odznaczonych w r. 1938 zostało: 5 osób Złotym Krzyżem Zasługi, 25 osób srebrnym Krzyżem Zasługi i 67 osób Brązowym Krzyżem Zasługi.

Podziękowanie.

Wszystkim Instytucjom i Osobom, które były łaskawe przysłać mi życzenia z powodu wyboru mnie na posła, pozwalam sobie tą drogą złożyć podziękowanie Równocześnie przeznaczam kwotę 50 zł. na Pomoc Zimową Bezrobotnym.

Inż. Hüpsch Stanisław
Poseł na Sejm.

Wpisy na członków Chóru mieszanego przyjmuje Tow. Muzyczne w lokalu Tow. ul. Wałowa 10 od godz. 19-tej wieczór.

Z Dąbrowy.

Starosta powiatowy p. H. Sawiński został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Polonia Restituta.

Egzamin P. C. K.

„Dnia 21 XI. 1938 odbył się egzamin słuchaczy kursu san. rat. P. C. K. Kurs przeprowadzał tarnowski Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża. Ukończyło kurs 31 osób“.

Ze Sądu.

W Sądzie grodzkim w Tarnowie, przed sędzią Wilczkiem, odbyła się rozprawa przeciwko p. Annie Salpeter z oskarżenia p. Bargułowej o obrazę czci.

Po przeprowadzonej rozprawie p. Salpeter została skazana na 1 miesiąc aresztu i 50 zł. grzywny.

Zima się zbliża, Pamiętaj o najbiedniejszych

Odsłonięcie pomnika ku czci poległych w obronie Ojczyzny.

W Wierzchosławicach, pow. Tarnów, odbyła się w dniu 13 bm. uroczystość odsłonięnięcia pomnika ku czci poległych w obronie Ojczyzny 45 mieszkańców gminy Wierzchosławice.

W uroczystości wzięła udział cała ludność okoliczna oraz byli obecni pp. starosta Syska, płk. Matuszek. d-ca garnizonu w Tarnowie, inspektor Tomaszkiewicz i major Arczył Bek Jedigaroff pełnomocnik ks. R. Sanguszki

Po nabożeństwie w kościele parafialnym uczestnicy przeszli pod pomnik. Tu po przywitaniu obecnych przez sołtysa W. Guzego, odczytano akt erekcyjny, p. starosta dokonał odsłonięcia pomnika, wygłaszając podniosłe przemówienie.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Włodzimierz Goliński
Drukarnia „Grafia“, Tarnów, ul. Goldhamera